

per virtut de llur delegació estatal, de la salut dels seus membres integrants, s'esforcen en crear condicions propícies o afavoridores del manteniment i conservació d'un bon estat de salut general. Aquests esforços no foren pas coronats per l'èxit, si aquests organismes, en l'establiment i aplicació de llur programa, no tinguessin en compte l'acció dels serveis d'higiene en relació estreta amb les organitzacions d'assistència social. El principi d'economia racional, fonament de l'assegurança de malaltia, els imposa el deure de recercar el millor rendiment evitant les llacunes d'organització i els dobles serveis per una coordinació de la pròpia activitat amb les peculiars de totes les altres organitzacions que tendeixen als mateixos fins. Aquesta coordinació es fa més necessària l'establir-la en el medi rural, per quant les poblacions del camp, en general, estan mancades de totes aquelles condicions de millorament higiènic que caracteritzen modernament a les grans ciutats, (vivendes, aigües potables, desinfecció, etc.). A més, per causa de llur disseminació es fa difícil l'organitzar consultes i altres mitjans de perfeccionament d'assistència mèdica. I, per fi, com ja hem dit mantes vegades en el transcurs d'aquesta descripció, l'esperit tradicional, l'escasa o nul·la cultura dels habitants del medi rural, oposa sovint ferma resistència a tota temptativa de perfeccionament, la qual condició s'ha de procurar vèncer en propi interès personal i de les collectivitats. Davant l'extensió i arduïtat de tal tasca a fer, la conjunció de totes les forces i tots els elements d'acció s'imposa. Això no vol dir, però, que deixem de perdre de vista que aquesta coordinació i totes les cooperacions possibles han d'ésser utilitzades i posades en pràctica copsant un objectiu precís i determinat o sigui les necessitats locals. Cada aportament ha d'esmerçar en l'execució de l'obra de conjunt i de llur programa d'acció, la contribució que li exigeix el cobriment del risc assegurat.

Més endavant, doncs, eixamplarem aquestes consideracions, això sí, posant-les en condicions adaptables als nostres nuclis rurals catalans. Mentrestant, anem seguint la trajectòria pre establerta i parlem un xic del personal auxiliar que ha d'arrodonir i rendir eficaç l'assistència mèdica en el medi rural, i continuem les deliberacions i resolucions de la Conferència.

II. *Apotecaris*.—La Conferència s'ocupà ben

poc d'aquests funcionaris de Sanitat, probablement per la poca participació que en el desenvolupament sanitari han tingut en tots els països, donades les característiques d'exercici professional que els temps moderns els han imposat. No obstant, mercès al *rapport* del Professor PARISOT, el paper de l'apotecari va ésser pres en consideració, en relació, sobretot, a l'eficàcia i rapidesa de l'assistència mèdica "malgrat el millorament dels mitjans de transport en tots els països, en les regions rurals" — diu el Dr. PARISOT — els apotecaris haurien d'ésser bastants nombrosos a l'objecte de proporcionar a les poblacions d'una fàcil i ràpida el poder-se procurar els medicaments necessaris tal com així mateix l'execució ràpida també de les prescripcions i ordres mèdiques. Sota aquest aspecte i calor, la Conferència prengué el següent acord: "Es de desitjar que el nombre i distribució d'apotecaris i metges pro-farmacèutics en les regions rurals, faci possible que totes les prescripcions mèdiques puguin ésser ràpidament proporcionades a les poblacions." Aquesta declaració o, millor dit, recomanació de la Conferència, comporta en molts països un canvi de legislació dessorbre l'exercici de la professió farmacèutica, que faci possible, si més no, una perfecta adaptació d'aquests professionals a l'organització general sanitària. França, en les municipalitats on no hi ha establert un apotecari, la llei autoritza als metges residents a proporcionar medicaments a les persones que cuiden, sense, però, tenir el dret d'oficina oberta. Són els que la declaració transcrita anomena *metges pro-farmacèutics*. En el nostre país, si bé la pràctica o la realitat ens fa adonar que en molts llocs i llogarrets on no és pas possible que hi visqui decorosament un apotecari, el metge resident està proveït d'un petit *botiquin* per dispensar medicaments als seus malalts, aquests botiquins no són autoritzats legalment més que per a proporcionar al públic els remeis d'urgència, puix que la nostra llei no permet la dispensació d'altres medicaments, sempre que en el territori, i a menys de 50 quilòmetres, hi hagi establerta una farmàcia.

I no és precisament aquest sol punt de vista que cal observar, en nostra terra, dessorbre el paper de l'apotecari en l'engranatge de l'organització sanitària. És el punt de llur especialització en les disciplines d'anàlisi químics, biològics, bacteriològics i de substàncies alimentoses el que